

5. OPERATIVNI PLAN

Operativni plan izrađen je u skladu sa zadanom vizijom i misijom te analizom stanja te utvrđenim prioritetima razvoja općine Lumbarda. Operativni plan se sastoji od Mjera koje se ostvaruju kroz provođenje aktivnosti (projekata). Ostvarivanje mjera pak rezultira ostvarenjem prioriteta te vizije Plana razvoja. Operativni plan se sastoji od 19 mjera grupiranim prema prioritetnim područjima.

Prioriteti	Prioritetno područje djelovanja	Mjere
P1 Cilj 1:	Turizam	M1.1 Izrada novog turističkog identiteta Lumbarde
		M1.2 Unaprjeđenje turističke ponude
		M1.3 Produžetak turističke sezone
		M1.4 Razvoj turističke infrastrukture temeljen na održivom upravljanju okolišem i prirodom
	Poljoprivreda	M1.5 Poticanje osnove za ruralni razvoj i gradnja ruralne infrastrukture
		M1.6 Organiziranje zajedničke ponude poljoprivrednih proizvoda
	Poduzetništvo	M1.7 Poticanje poduzetničke klime
		M1.8 Razvoj trgovačkih društava u vlasništvu općine
		M1.9 Uređenje gospodarske zone Humac-Pudarica
P2 Cilj 2:	Obrazovanje	M2.1 Unapređenje znanja kroz organizaciju lokalnih tematskih edukacija
		M2.2 Potpora specijalističkim edukacijama kadrova za razvoj Općine
		M2.3. Unapređenje obrazovne infrastrukture
	Tržište rada	M2.4 Poticanje otvaranja novih radnih mjesta i osiguranje kadrova za provedbu plana razvoja
P3	Kultura	M3.1 Poticanje arheoloških istraživanja

Cilj 3:		M3.2 Presentacija kulturne baštine
		M3.3 Povezivanje kulturnog bogatstva i tradicije sa turističkom ponudom
	Sport	M3.4 Unapređenje sporta i sportske infrastrukture
	Komunalna infrastruktura	M3.5 Unapređenje komunalne infrastrukture
		M3.6. Unapređenje društvene infrastrukture

5.1. OPIS MJERA

Prioritet 1 Razvoj gospodarstva sa naglaskom na turizam kao prioritetnu granu

Ključno područje djelovanja

TURIZAM

Mjera 1.1. Izrada turističkog identiteta Lumbarde

Cilj: Osmisliti i promovirati turistički brend Lumbarde

Sadržaj:

Lumbarda se treba nametnuti kao turistička destinacija u okviru otoka Korčula. Mnoga mjesta u okruženju nude slično. Lumbardu svakako diferenciraju pješčane plaže. U većini mjesta na otoku u turistički proizvod u su integrirana kulturna baština, gastronomska ponuda bazirana na autohtonim proizvodima i ruralni turizam. Lumbarda treba iskočiti iz tog već uhodanog proizvoda i osmisliti brend koji će se promovirati. Kao mikro destinacija Dubrovačke županije i otoka Korčule Lumbarda se treba razvijati, ne kao dodatna ponuda, nego kao samostalni turistički proizvod i izgraditi vlastitu marku, koja bi trebala rezultirati produžetkom sezone i to prvenstveno u predsezoni i post-sezoni segmentima selektivnog turizma. Stoga Lumbarda na osnovu arheološke i kulturne baštine koja ima svoju povijesno gastronomsku priču u jedinstvenom i očuvanom krajoliku treba napraviti prepoznatljivi brend. Blizina grada Korčule je svakako prednost Lumbarde. Ruralni turizam bi u tom slučaju bio pod-kategorija koja sa svojom dobro razvijenom ponudom svakako treba biti poluga razvoja, ali integriran u brend koji se temelji na pješčanim plažama, arheologiji i kulturi jer je na tom području manja konkurencija. Razvoj brenda je izrazito dugoročne prirode, vrlo je važno u ovaj proces uključiti sve relevantne dionike, pa čak i cijelo stanovništvo Lumbarde. Ova mjera podrazumijeva uz formiranje jasnog brendiranja mjesta i širok spektar promotivnih aktivnosti koje treba osmisliti da pridonose održivosti brenda.

Aktivnost:

- Seminari, radionice, promotivne kampanje, savjetodavna služba
- Brend identitet Lumbarde
- Izrada vizualnog identiteta Lumbarde

- Izrada novih promidžbenih materijala – brošura, plakata, web stranica itd.
- Sudjelovanje na turističkim sajmovima i ostalim događajima vezanim uz promociju turizma
- Promocija postojećih i kreiranje novih lokalnih turističkih manifestacija

*Prioritet 1 Razvoj gospodarstva sa
naglaskom na turizam kao prioritetnu granu*

Ključno područje djelovanja

TURIZAM

Mjera 1.2. Unaprjeđenje turističke ponude

Cilj: Kreirati nove turističke proizvode koji će obuhvatiti postojeću i dodati novu turističku ponudu kako bi Lumbarda postala prepoznatljiva turistička destinacija u okviru otoka Korčule.

Sadržaj:

Na mediteranskom turističkom tržištu Lumbarda ne može, zbog kapaciteta, i ne treba, zbog dovoljno drugih resursa, konkurirati masovnom turizmu. Lumbarda je mjesto bogate i slavne prošlosti. Mnogi svjetski važni povijesni događaji dotakli su se ovog dijela Mediterana što treba biti prezentirano kao turistički proizvod koji uz kombinaciju sporta sunca i mora može ponuditi proizvode za produžetak sezone.

Pored povijesno - arheoloških i kulturnih temelja, trebalo bi prezentirati i tradicionalna zanimanja Lumbarjana: klesarstvo, brodogradnju, vinarstvo, maslinarstvo i ribolov. Pomalo zaboravljeni fish-piknik koji je u prijašnjim godinama hrvatskog turizma gostima pružao nezaboravno iskustvo u smislu nečeg autentičnog uz ribu i domaće vino je svakako jedna od mogućnosti dodatne ponude. Za prezentaciju maslinarstva može se urediti jedan od starih torkula, organizirati grupe koje će dolaziti u berbu maslina i omogućiti im da dožive čitav proces proizvodnje ulja, kušanje ulja. Gastro ponuda u to vrijeme treba biti vezana uz sve što se ljubi s mladim uljem.

Prosječnog turista danas ne zanima verbalna prezentacija povijesti i kulture, on to prvenstveno želi doživjeti sam istraživanjem i posjetom lokaliteta. Upravo ovaj trend, uz manjak ljudskih kapaciteta u turizmu pruža dobru priliku za razvojem ponude koja će rezultirati a) uređenjem mjesta, b) produljenjem turističke sezone, c) dodatnim prihodima turističkim i ugostiteljskih djelatnika. Moguće je organizirati manifestacije radnog naziva „Lumbaraške trpeze“ , koja bi se selila po zaseocima, pružajući gostima mogućnost da prođu „đir“ po tradicionalnim jelima, ali i pravi đir po Lumbardi, otkrivajući mjesta na koja sami vjerojatno nikad ne bi zašli.

Klesarstvo je još jedan sjajan izvor ideja. Osim što se prezentira alatima i slikama u zbirci, istovremeno se mogu organizirati pješačke ture koje bi povezale stare kamenolome i naravno arheologiju.

Arhipelag otočića oko Lumbarde je veliki potencijal za osmišljavanje različitih turističkih proizvoda koje se mogu temeljiti na sportu, kulturi, gastronomiji.

Jedna od bitnih ponuda je i nautički turizam koji obzirom na resurse marine koju vodi trgovačko društvo u vlasništvu Općine ima potencijal. Projekt razvoja marine je poseban projekt koji treba realizirati u okviru ukupnog restrukturiranja trgovačkog društva Lučica - Lombarda d.o.o.

Osim sunca i mora kao turističke ponude u kojoj Lombarda ima komparativnu prednost svakako treba pokrenuti nove sadržaje u turizmu kako bi se ostvarila mogućnost za dužu turističku sezonu po mogućnosti cjelogodišnju. Ruralni turizam bi trebao biti jedan od ključnih faktora razvoja dodatne ponude izvan glavne turističke sezone i komplementarna ponuda u sezoni. Ponuda za smještaj u obitelji i sudjelovanje u standardnim poslovima seljačkog domaćinstva može biti jedan od ponuda van sezone. Selektivni sportsko rekreativni oblici turizma kao što su ponuda za bicikliste, šetače, mogućnost organiziranja triatlona i škradinaga treba uključiti u ponudu. Ljubitelji ljekovitog bilja također je područje na kojem treba temeljiti dodatne proizvode.¹

Aktivnost:

- Podrška razvoju turističkih proizvoda temeljenih na arheologiji, gastronomiji, ruralnom turizam, vinska ceste, biciklizam i šetnice, nautički turizam, tako da se pokrije i reklamira predsezona i post-sezona.
- Obratiti više pozornosti na znatan broj turista koji godinama dolaze u Lombardu – stari gosti
- Razvoj novih programa tematski programa za vrijeme praznika
- Razvoj novih programa u suradnji sa ostalim jedinicama lokalne uprave na Korčuli i Pelješcu
- Podrška malim poduzetnicima da se uključe u ponudu (suvenirnice, gastro ponuda, tradicijski obrti itd.)

¹ Tekst iz opisa mjere 1.2. korišten je iz prijedloga udruge Baščina

*Prioritet 1 Razvoj gospodarstva sa
naglaskom na turizam kao prioritetnu granu*

Ključno područje djelovanja

TURIZAM

Mjera 1.3. Produžetak turističke sezone

Cilj: Poticajima i edukacijom osigurati kvalitetniju i profesionalniju uslugu i kvalitetu smještaja kako u hotelskom tako i u privatnom smještaju.

Sadržaj:

Uz dva hotela koji imaju četvrtinu smještajnih kapaciteta, tri četvrtine je privatni smještaj koji ne nudi uvijek optimalan odnos kvalitete i cijene, te je pozicioniran za niski, srednje niski ili u najboljem slučaju srednji segment tržišta. Takva situacija ne omogućava privatnicima, a niti hotelima investicije u poboljšanje kvalitete i usluga koje se nude gostima. Stoga je kvaliteta smještaja i ostalih usluga temeljni čimbenik ukupne konkurentnosti, pa cilj privatnog i javnog sektora treba biti podizanje razine kvalitete i kreiranje konkurentskih prednosti kao ključnog čimbenika za daljnji razvoj turizma.

Uz kvalitetu smještaja bitno je za produžetak sezone napraviti plan događanja izvan sezone. Osmišljeno marketingom promovirati događanja. Treba prema selektivnim ponudama koje se nude izvan sezone targetirati ciljane skupine na optimalan način kako bi se omogućila popunjenost van sezone.

TZ Lumbarda bi trebala inicirati prema ostalim TZ na otoku izradu zajedničkog usklađenog plana promocije Korčule kao destinacije.

Aktivnost:

- Osigurati prijenos znanja, iskustva i dobrih praksi iz ostalih turističkih destinacija
- Prema potrebama destinacije izdavati ciljane tematske brošure/letke za iznajmljivače
- Pomoći TZ oko financiranja i marketinga
- Razgovori sa hotelima oko moguće pomoći Općine za podizanje kvalitete usluga i zajedničke promocije
- Inicijativa prema ostalim TZ na otoku oko zajedničke prezentacije turističke ponude otoka

Prioritet 1 Razvoj gospodarstva s naglaskom na turizam kao prioritetnu granu

Ključno područje djelovanja

TURIZAM

Mjera 1.4. Razvoj turističke infrastrukture temeljen na održivom upravljanju okolišem i prirodom

Cilj: Kroz inovativan pristup te održivo upravljanjem prirodnim fenomenima na području općine Lumbarda proširiti turističku ponudu općine Lumbarda

Sadržaj:

Poluotok Ražnjić predstavlja značajan prirodni fenomen te je predložen Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije kao značajan krajobraz. Akvatorij oko poluotoka Ražnjić čine pjeskovita tla i naselja posidonije. Na poluotoku se nalazi neperspektivni vojni kompleks u dijelu kojeg je sad smješten pogon uljare. Stavljanjem vojnog kompleksa u funkciju edukacije i turizma bi se na puno primjereniji način iskoristila cijela lokacija stoga se gradnjom turističkog interpretacijskog centra „Ražnjić“ žele na edukativno-zabavan način prezentirati prirodni fenomeni poluotoka Ražnjić. Osim podizanja svijesti o važnosti prirodnog fenomena poluotoka Ražnjić gradnjom turističko-interpretacijskog centra poboljšat će se i turistička ponuda Općine Lumbarda.

Plaža Pržina jedna je od dvije najveće plaže na području općine Lumbarda. Riječ je o pješčanoj plaži koja se nalazi na jugoistočnoj strani općine Lumbarda, prema pučinskoj strani, zbog čega dolazi do snažne erozije plažnog materijala. Ukoliko se ne pristupi sanaciji velika je prijetnja da će doći do nestanka plaže čime će općina Lumbarda izgubiti jednu od glavnih turističkih atrakcija što će direktno utjecati na smanjenje broja turističkih dolazaka i smanjenje gospodarske aktivnosti na području općine, čije se gospodarstvo u velikoj mjeri oslanja na turizam i s njim povezane uslužne djelatnosti. Za navedenu lokaciju potrebno je izraditi projektnu dokumentaciju te prijaviti projekt na natječaj za zahvate i provedbu radova planiranih tehničkim opisom. Nakon osiguranja sredstava potrebno je pristupiti samom uređenju i sanaciji plaže čime bi se osigurala odgovarajuća turistička ponuda i sačuvala plaža Pržina koja je najveća pješčana plaža na otoku Korčuli.

Aktivnost:

- Aktivacija Vojarne Ražnjić – gradnja interpretacijskog (turističkog) centra
- Zaštita i sanacija plaže Pržina

*Prioritet 1 Razvoj gospodarstva sa
naglaskom na turizam kao prioritetnu granu*

Ključno područje djelovanja

POLJOPRIVREDA

Mjera 1.5. Poticanje osnove za ruralni razvoj i gradnja ruralne infrastrukture

Cilj: Poticajima i edukacijom osigurati razvoj poljoprivrede, posebno uzgoja autohtonih proizvoda Grka, tikvica i pomidora

Sadržaj:

Poljoprivredna proizvodnja u okviru OPG-u omogućuje samo-zapošljavanje i proizvodnju ne samo za svoje potrebe nego i za tržište. Vlasnici poljoprivrednih gospodarstava sa jasno razrađenom vizijom razvoja OPG-a mogu se uključiti svojim proizvodima u privredne tokove lokalnog tržišta. Prirodni uvjeti, tradicija, postojeća stečena iskustva i radne navike koje postoje su saveznici u kreiranju veće uloge OPG-ova na području Općine. Treba poticati uzgoj autohtonih poljoprivrednih proizvoda , uz maslinovo ulje to su posebno tikvice i rajčice (pomidori).

Tradicija u uzgoju loze i maslina, te njihova prerada uz daljnji osmišljeni rad na razvoju i organizaciji proizvodnje mogu doprinijeti povećanju površina pod nasadima, revitalizacijom zapuštenih vinograda i maslinika. S obzirom da postojeća uljara koju koriste maslinari na području općine Lumbarda djeluje u prostoru koji nije odgovarajući kako svojom površinom tako i neriješenim imovinsko-pravnim statusom (koristi se prostor neperspektivnog vojnog kompleksa), potrebno je gradnjom komunalne suvremene uljare za preradu maslinovog ulja olakšati uljarima proizvodnju te podići kvalitetu konačnog proizvoda.

Uzgoj smokava i agruma, te njihova prerada je svakako jedna od mogućnosti proizvodnje. Dalmacija je potrošač velikih količina zdrave hrane zahvaljujući proizvodnji za osobne potrebe. Povećanje proizvodnje i ostvarivanje mogućnosti ponude poljoprivrednih proizvoda tek uz malo više volje, investicija i rada trebao bi biti cilj provođenja ove mjere. U kompletnoj organizaciji rada mogli bi se napraviti i melioracijski zahvati na Donjem Blatu i ostalim poljoprivrednim površinama. Treba poticati i povećati broj gospodarstava koja se bave uzgojem stoke te proizvodnjom mesa, mlijeka, sira i ponuditi i te proizvode organizirano i te proizvode na tržištu.

Aktivno sudjelovanje u djelovanju LAG-a (Lokalna akcijska grupa, Lumbarda je član LAG 5) i projektima operativnog dijela Regionalnog razvojno dokumenta LAG a 5. Nakon prve faze u kojoj je ruralni turizam pokrenut samostalnim inicijativama stanovništva koje prima goste i nudi svoje proizvode vrijeme je da Lumbarda krene u osmišljeno profiliranja svoje ponude na tržištu ruralnog turizma.

U tu svrhu potrebno je izvršiti rekonstrukciju tržnice kako bi se osigurao dodatan kanal za prodaju domaćih poljoprivrednih proizvoda. Treba poticati ekološku proizvodnju. Svrha poticanja ekološke proizvodnje je unapređivanje, razvoj i povećanje ekološke proizvodnje u uzgoju poljoprivrednih proizvoda i biljnih vrsta na obradivim površinama i korištenje neobrađenih površina na takav način i toliko da se trajno održava plodnost i kakvoća tla i voda, otpornost bilja, biološka raznolikost, produktivnost, sposobnost obnavljanja i vitalnosti u poljoprivrednim ekološkim sustavima. Ekološka proizvodnja u uzgoju životinja i proizvodnji životinjskih proizvoda obuhvaća mjere u stočarstvu sa ciljem ispunjavanja osnovnih fizioloških i etoloških potreba životinja, održavanje raznovrsnosti i održivosti određenog ekološkog sustava. Ekološka proizvodnja u Lumbardi bitna je sa dva aspekta jedan je mogućnost brendiranja eko proizvoda vezanog uz turističku ponudu i druga isto tako bitna je očuvanje okoliša. Ova mjera se naslanja na Mjeru 1.5. jer se poticanje i pomoć oko organizacije eko proizvodnje treba odvijati kroz zadругu. Nasade Grka potrebno je povećati. Postoji znatan dio neobrađene zemlje u Polju koju je kroz akcijske planove potrebno privesti svrsi.

Aktivnost:

- Rekonstrukcija tržnice
- Gradnja suvremene komunalne uljare
- Organizirati i educirati zainteresirana domaćinstva o mogućnostima OPG-ova
- Osigurati dovoljno domaćeg autohtonog sjemena
- Osmisliti i organizirati udругu OPG-ova
- Aktivno sudjelovanje u LAG 5
- Poduzeti mjere za zaštitu polja kao zaštićenog krajobraza
- Poticanje ekološke proizvodnje
- Napraviti akcijski plan za aktiviranje neobrađene zemlje u Polju (porez na neobrađeno zemljište, čišćenje zemlje od strane Općine)

*Prioritet 1 Razvoj gospodarstva sa
naglaskom na turizam kao prioritetnu granu*

Ključno područje djelovanja

POLJOPRIVREDA

Mjera 1.6. Organiziranje zajedničke ponude poljoprivrednih proizvoda

Cilj: Osnovati zadrugu i zajednički organizirano nuditi proizvode na tržištu pod brendom Lumbarde

Sadržaj:

Zadruga je dragovoljno, otvoreno, samostalno i neovisno društvo kojim upravljaju njezini članovi. Kao oblik udruživanja nudi stabilnost i sigurnost proizvođaču. Zadruga je poslovni subjekt. Uloga zadruge je prijem i osiguranje plasmana proizvoda poljoprivrednog proizvođača. To će se najlakše osigurati ako zadruga može za više proizvođača organizirati preradu njihove sirovine, odnosno proizvodnju gotovog ili barem poluproizvoda. Organiziranjem zajedničkog pristupa tržištu ublažuje se sezonski pritisak na tržište, ujednačuju se cijene tijekom godine i stabilizirala se ponuda i potražnja. Danas postoji udruga maslinara koja kao neprofitna organizacija upravlja uljarom, treba razmotriti mogućnost da se i ta djelatnost uključi u zadrugu.

Aktivnost:

- Osnivanje poljoprivredne zadruge
- Izrada plana rada
- Marketing zadruge

*Prioritet 1 Razvoj gospodarstva sa
naglaskom na turizam kao prioritetnu granu*

Ključno područje djelovanja

PODUZETNIŠTVO

Mjera 1.7. Poticanje poduzetničke klime

Cilj: Poticanje otvaranja obrta i malih poduzeća

Sadržaj:

Treba poticati i stvarati klimu da se otvaraju obrti i mala poduzeća. Općina treba edukacijom i konkretnom pomoći (npr. vođenje računovodstva, pomoć oko pravnih pitanja) stimulirati reguliranje poduzetništva u pravni okvir.

Problem su točke u kojima se susreću privatni i javni sektor. Bez reguliranja poduzetništva u pravne okvire, korištenje usluga u javnom sektoru nije moguće. Korištenje takvih usluga vodi korupciji koja može utjecati na daljnje društveno, političko i (konačno) ekonomsko nazadovanje. Stoga je nužno širiti znanja i svijest svih sudionika i javnosti o potrebi regularnosti, te jačati pravni okvir, moralne vrijednosti, tržišne poticaje i institucionalni okvir.

Unutar Mjere 1.6. predložena je aktivnost osnivanja turističkog klastera, kojim bi, nakon osiguravanja potrebnih sredstava, upravljao voditelj klastera. Zamisao je da turistički klaster u formi interesnog udruženja sa privatnim subjektima, TZ-om i općinom kroz druge izvore financiranja također provodi aktivnosti i mjere ovoga Plana. Bitno je doći do općeg konsenzusa svih uključenih o radnom programu klastera (tj. eventualnom proizvodu).

Aktivnost:

- Aktivno sudjelovanje na poticanju otvaranja novih obrta
- Izravno kontinuirano sudjelovanje Općine u savjetovanju o osnivanju i vođenju Obrta i malih tvrtki.
- Osnivanje klastera

NAPOMENA: Klaster je forma interesnog udruženje geografski povezanih subjekata. Uobičajeno je udruženje unutar jednog gospodarskog sektora. Unutar ovog plana predlaže se osnivanje klastera kao forme koja bi zadovoljila a) bolje provođenje

aktivnosti Plana, b) dodatno tijelo koje bi moglo osigurati sredstva za provedbu aktivnosti, c) tijelo koje ne bi bilo podložno političkim promjenama na razini općine. Klaster bi organizacijski obuhvaćao dobrovoljno partnerstvo između svih subjekata koji utječu i žele utjecati na provođenje operativnog plana razvoja turizma na području Općine. To partnerstvo može biti građeno od same Općine, trgovačka društva, do udruga, obrta, itd. Aktivnosti koje se tiču osnivanja svode se na nekoliko strateških odluka u samom početku:

1. Tko je osnivač?
2. Kakvo je formalno-pravno uređenje klastera. (d.o.o/udruga/interesno udruženje... te da li je profitni ili neprofitni klaster)
3. Zaduženja klastera
4. Načini financiranja / podjela eventualne dobiti u razvojnoj fazi
5. Ljudski resursi

*Prioritet 1 Razvoj gospodarstva sa
naglaskom na turizam kao prioritetnu granu*

Ključno područje djelovanja

PODUZETNIŠTVO

Mjera 1.8. Razvoj trgovačkih društava u vlasništvu Općine

Cilj: Omogućiti preduvjete kako bi trgovačka društva u vlasništvu Općine bila učinkovita i profitabilna

Sadržaj:

Uz poreze i naknade koje prema zakonu pripadaju proračunu Općine, poslovanje trgovačkog društva Lučica u današnjem stupnju razvoja gospodarstva Općine trebalo bi biti najveći izvor općinskih prihoda. Prihodi ovog društva trebaju biti pokretačka poluga razvoja Općine. Treba razmotriti u reorganizaciji društva i opciju javno privatnog partnerstva.

U kratkom roku treba povećati prihod jer su vrijedni resursi kojima raspolaže Lučica objektivno nedovoljno iskorišteni. Prihod treba u kratkom roku povećati, ali imajuću u vidu zaštitu strateških i dugoročnih interesa Općine Lumbarda. Ovo trgovačko društvo je osnova za razvoj nautičkog turizma u Lumbardi.

Komunalno poduzeće Mindel treba uskladiti poslovanje s planom gospodarenja otpadom koji je donijelo Općinsko Vijeće. U kratkom roku treba pristupiti sanaciji i zatvaranju deponija komunalnog otpada Kokojevica te uređenje reciklažnog dvorišta. Kako bi se u potpunosti iskoristili gospodarski resursi općine treba uzeti u ozbiljno razmatranje mogućnost organizacije novih poslova u okviru Mindela kao što su proizvodnje gnojiva ili briketa od komine masline i bio otpada te doregistraciju društva kako bi se omogućilo upravljanje komunalnom uljarom ili pružanje usluga u turizmu. U okviru ovog poduzeća Općina bi trebala stimulirati i poticati lokalno stanovništvo na korištenje solarne energije te ukazati primjerom uštede kroz uvođenje LED rasvjete ili instaliranja solarnih foto naponskih manjih stanica gdje god se pokaže isplativim (Lučica, zgrada općine i sl.). Potrebno je pristupiti gradnji nove zgrade komunalnog poduzeća Mindel koje bi trebalo biti u neposrednoj blizini budućeg reciklažnog dvorišta i komunalne uljare kako bi se stekli preduvjeti učinkovitijeg poslovanja.

Aktivnost:

- Izrada plana i studije izvodljivosti za marinu
- Reorganizacije društva Lučica
- Usklađenje poslovanja i organizacije društva Mindel s planom gospodarenja otpadom
- Registracija društva Mindel za odgovarajuće djelatnosti
- Gradnja novih poslovnih prostora društva Mindel
- Gradnja reciklažnog dvorišta
- Sanacija i zatvaranje deponija komunalnog otpada Kokojevica

Prioritet 1 Razvoj gospodarstva s naglaskom na turizam kao prioritetnu granu

Ključno područje djelovanja

PODUZETNIŠTVO

Mjera 1.9. Uređenje gospodarske zone Humac-Pudarica

Cilj: Uređenjem poduzetničke zone omogućiti snažniji razvoj gospodarstva na području općine Lumbarda.

Sadržaj:

Općina Lumbarda je pristupila pripremi i uređenju gospodarske zone Humac-Pudarica donošenjem urbanističkog plana uređenja. Kako bi se zona u potpunosti uredila, Općina je pristupila rješavanju imovinsko-pravnih odnosa. Nakon rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, potrebno je pristupiti komunalnom opremanju zone za što je predviđeno iskorištavanje vanjskih izvora financiranja. Privođenjem namjeni gospodarske zone Humac-Pudarica omogućili bi se preduvjeti za smještaj većih gospodarskih subjekata na području općine Lumbarda te potaknulo zapošljavanje.

Aktivnost:

- Uređenje gospodarske zone Humac-Pudarica

Mjera 2.1. Unapređenje znanja kroz organizaciju lokalnih tematskih edukacija

Cilj: Edukacijom osigurati znanja potrebna za provođenje plana razvoja i kontinuirano poticanje edukacije za sva područja od interesa lokalne zajednice

Sadržaj:

Iz demografskih podataka vidljivo je da postoji nedostatak visoko obrazovanih kadrova. Može se pretpostaviti da radno sposobno stanovništvo koje je u većini u okviru svojih domaćinstava može pridonijeti razvoju poljoprivrede znanjima i vještinama koje posjeduje, iako će i na tom području trebati organizirati specijalistička predavanja npr. Eko proizvodnja, navodnjavanje itd. Znanja koja su potrebna za lokalnu zajednicu kako bi se ostvarile mjere plana razvoja treba dijelom osigurati organizacijom edukacija. Ove edukacije bi bile prvenstveno za lokalnu zajednicu sukladno potrebnim znanjima koje su potrebna za provođenje navedenih mjera. Treba osigurati da svi sudionici u turizmu na jednak način prezentiraju prednosti Lumbarde i njene turističke proizvode. Specijalističke edukacije za pojedince nisu tema ove mjere.

Aktivnost:

- Definiranje liste potrebnih edukacija
- Osiguranje prezentatora i financiranja
- Organizacija edukacija

Mjera 2.2. Potpora specijalističkim edukacijama lokalnih kadrova potrebnih za provođenje plana razvoja

Cilj: Edukacijom osigurati pojedincima, koji će u organizaciji Općine direktno sudjelovati u provođenju plana razvoja Općine

Sadržaj:

Nedostatak visoko obrazovanih kadrova i kadrova sa iskustvom u provođenju projekata će biti jedan od bitnih izazova provođenja razvojnih projekata Općine. Zainteresiranim pojedincima treba ponuditi nekoliko profila koje mogu izabrati kako bi se educirali za pomoć u pojedinim segmentima provođenja mjera razvoja. Pod profilima se podrazumijevaju komplementaran znanja o jednom području kao npr: 1. Vođenje OPG-a, eko proizvodnja, navodnjavanje 2. Vođenja projekata, CBA analize, 3. Kvaliteta privatnog smještaja i ruralni turizam, itd.

Aktivnost:

- Animiranje i pronalaženje kadrova zainteresiranih za sudjelovanje Povezati intelektualce iz Lumbarde kroz neku vrstu udruge
- Definiranje profila za edukaciju
- Osiguranje financiranja

Prioritet 2 *Ulaganje u znanje i zapošljavanje*

Ključno područje djelovanja

OBRAZOVANJE

Mjera 2.3. Unapređenje obrazovne infrastrukture

Cilj: Osiguravanjem odgovarajuće obrazovne infrastrukture osigurati preduvjete za kvalitetno obrazovanje na području općine

Sadržaj:

Na području općine Lumbarda djeluje područna osnovna škola. Postojeća školska zgrada je dotrajala te se uz nju ne nalazi dovoljno vanjskog prostora za odvijanje tjelesne i zdravstvene aktivnosti. Kako bi se omogućila odgovarajuća kvaliteta kroz cijeli period obrazovanja (od najranije osnovnoškolske dobi) potrebno je sagraditi novu odgovarajuću zgradu za područnu osnovnu školu. Preporuča se da nova zgrada bude smještena u blizini budućeg vrtića te sportske dvorane.

Aktivnost:

- Gradnja područne osnovne škole

Mjera 2.4. Poticanje otvaranja novih radnih mjesta i osiguranje kadrova za provedbu plana razvoja

Cilj: Stvaranjem poduzetničke klime i otvaranjem projekata kojima je nosilac javna uprava otvoriti nova radna mjesta

Sadržaj:

Ova mjera je usko povezana sa mjerom M1.8. Organiziranjem potpore i konkretne pomoći pojedincima koji imaju stručna znanja i vještine omogućiti da svoje poslovanje stave u pravni okvir. Ovo je preduvjet da bi Općina u projektima koje će financirati uz potporu države i EU mogla koristiti lokalne usluge. Reorganizacijom poslovanja trgovačkih društava u vlasništvu Općine i njihovim profitabilnim poslovanjem postoji mogućnost za otvaranje novih radnih mjesta. Prilikom provođenja mjere M1.6. otvorit će se mogućnost dodatnog zapošljavanja.

Bez kadrovskog ekipiranja ljudi koji će voditi razvoj Općine nije moguće provesti ovaj plan. Za planiranje i osiguranje kadrova moguće je:

1. Dogovor oko angažiranja ljudi sa potencijalom koji vode sezonske poslove i izvan sezone imaju vremena za dodatan angažman
2. Udruživanje na projektima sa drugim općinama na otoku kako bi se optimiziralo korištenje kadrovskih i financijskih resursa
3. Dogovor oko angažiranja na projektima ljudi koji su vezani za Lombardu a trenutno nisu u Lombardi (preko Interneta, e-maila, telekonferencije - skype)
4. Angažiranje ljudi iz svijeta koji su voljni pomoći na volonterskoj osnovi uz plaćene troškove boravka u Lombardi izvan sezone.

Financiranje kadrova nakon odobrenja projekta iz državnih ili EU fondova moguće je riješiti iz tih izvora, jer je to svakako dio

projekta. Za pripremu projekata kako bi se tražilo financiranje iz EU trebat će ljudi i novac. Iznos za pripremu projekata za kandidiranje treba predvidjeti u općinskom proračunu 2014.

Aktivnost:

- Osposobljavanje i edukacija za samozapošljavanje
- Savjetovanje i organizacija konkretne pomoći
- Stvaranje kadrovske osnove za provedbu plana
- Osiguranje proračunskih sredstava za financiranje pripreme projekata

Prioritet 3 Podizanje kvalitete života i očuvanje kulturno - povijesne baštine

Ključno područje djelovanja

KULTURA

Mjera 3.1. Poticanje arheoloških istraživanja

Cilj: Realizacija arheoloških istraživanja

Sadržaj:

Lumbarda ima velik broj neistraženih arheoloških lokaliteta. Najpoznatiji i najmarkantniji lokalitet svakako je vila u Knežini čiju gradnju možemo povezati s osobom jako bliskoj prvom rimskom caru Augustu. Postoji niz jako zanimljivih povijesnih anegdota na temelju kojih bi se dalo razvijati kulturni identitet Lumbarde. Udruga za očuvanje i promicanje kulturne i prirodne baštine Lumbarde - Baščina bavila se ovom problematikom te je potencijalni nositelj ovih aktivnosti u suradnji s Općinom i drugim institucijama/udrugama/subjektima. Prednost jest da na ovom području Lumbarda ima školovani kadar sa potencijalom za preuzimanje aktivnosti projekata ove tematike. Arheološka nalazišta i njihovo uređenje, te prezentacija javnosti jedan je od bitnih faktora za brendiranje Lumbarde i razvoj novih turističkih proizvoda. Uz sunce i more činjenica postojanja antičkih ostataka može biti osnova za stvoriti turističku priču. Sam projekt arheoloških iskapanja na identificiranim lokalitetima može se i treba povezati sa turističkom ponudom segmentu koji je za to zainteresiran (škole, sveučilišta, udruge...). Sve aktivnosti valja koordinirati s Ministarstvom kulture i Konzervatorskim odjelom u Dubrovniku.

Aktivnost:

- Napraviti popis lokaliteta
- Izvršiti geofizička snimanja
- Urediti imovinsko pravne odnose lokaliteta (mogućnost javno – privatnog partnerstva)
- Uređenje lokaliteta kako bi se prezentirali javnosti

Mjera 3.2. Presentacija kulturne baštine

Cilj: Organiziranje zavičajne zbirke za prezentaciju kulturne baštine Lumbarde

Sadržaj:

Lumbarda je specifična po brojnim poznatim umjetnicima koji su ovdje rođeni. Njihova djela bi se trebala prezentirati u stalnom postavu galerije unutar zavičajne zbirke koja bi bila smještena u zgradi Općine. Općina Lumbarda u svom vlasništvu već ima djela Stipe Nobila, Ivana Jurevića Kneza i Frane Kršinića. Udruga Baščina će rado doprinijeti stvaranju stalnog postava s dva umjetnička rada koja su u njenom vlasništvu: slika Nine Šestanović i zajednički rad Henryja Hančevića i Roberta Vegara.

U okviru ove zavičajne zbirke bi se izložilo i gipsani odljev Psefizme koja već godinama propada na neadekvatnom mjestu, budući da je izrađena od materijala koji ne smije na direktnu sunčevu svjetlost. U zgradi Općine postoji adekvatan prostor koji treba urediti za ove potrebe. Za prezentaciju na vanjskom prostoru trebalo bi napraviti još jednu repliku.

Dio kamenih meja (kamena međaša) posebno prema Ražnjiću počeo se urušavati. Potrebno je napraviti popis meja u Lumbardi, koje bi trebalo zaštititi, te o njima voditi kontinuirano brigu. Kamene meje su dio kulturne baštine i identiteta prostora Lumbarde. Potrebno je naglasiti da sve aktivnosti unutar ove mjere bi trebale biti vezane uz razvijeni brand Lumbarde pod mjerom 1.1. te u skladu s njim razvijati muzeografski postav i vizualni identitet zbirke i eventualni raspored povremenih izložbi.

Aktivnost:

- Uređenja prostora zavičajne zbirke u okviru zgrade Općine
- Organizacije zavičajne zbirke i stalne postave galerije
- Popis kamenih meja

Prioritet 3 Podizanje kvalitete života i
očuvanje kulturno - povijesne baštine

Ključno područje djelovanja

KULTURA

Mjera 3.3. Povezivanje kulturnog bogatstva i tradicije sa turističkom ponudom

Cilj: Prezentacija kulturno povijesne baštine u okviru turističke ponude i stvaranje dodatne ponude za selektivne oblike turizma

Sadržaj:

Psefizma je u kamenu zapisan povijesni dokument iz kojeg izranja 2300 godina stara priča o antičkim korijenima današnje Lumbarde. Njezinim otkrićem, u drugoj polovini 19. stoljeća Lumbarde do danas, Psefizmi su bile posvećene brojne studije domaćih i stranih autora. Riječ je o jednom od najstarijih pisanih spomenika u ovom dijelu Europe iz čijeg se kamena iščitava obilje dragocjenih podataka o principima grčke kolonizacijske prakse. Istraživače je, osim toga, dodatno intrigirala činjenica da se o samoj naseobini, čije postojanje Psefizma nedvojbeno potvrđuje, ne zna praktički ništa. Psefizma bi bila dio antičke zbirke izložene u okviru zavičajne zbirke na temelju koje bi se moglo organizirati događanje radnog naziva Antičke večeri gdje bi se sav program i ponuda uklopili u duh grčkog i rimskog vremena, uključujući i prilagođenu gastro ponudu koja je uvijek aktualna.

Paralelno uz stalni postav galerije u okviru zavičajne zbirke, trebala bi i dalje postojati Galerija 3VOLTA za organizaciju povremenih izložbi kako bi se omogućila prezentacija novih radova i novih umjetnika a ujedno omogućila i nabava radova za stalni postav.

Na trgu pred Općinom postoji prostor za postavljanje spomenika. Spomenik bi trebao prezentirati Lumbarde njenu kulturno povijesnu baštinu i turističku ponudu. Spomenik treba pridonijeti brendu Lumbarde. Spomenik bi trebao biti atrakcija u Lumbarde. Potrebno je raspisati natječaj za spomenik, kojem bi prethodila javna rasprava i prijedlozi građana vezani uz važnu izmjenu u prostoru mjesta.

Aktivnost:

- Organizacija kulturno – turističke grupe za definiranje strategije prezentacije kulture u okviru turističke ponude

- Promocija Psefizme i antičkih korijena Lumbarde
- Uređenje mjesta i obilježavanje kulturno-povijesnih i drugih znamenitosti (muzeografska oprema na otvorenom).
- Zaštiti meje i voditi računa o njima
- Urediti središte mjesta, prvenstveno neposredni okoliš zgrade Općine kako bi se obogatila kulturna i turistička ponuda što podrazumjeva gradnju ljetne pozornice, prezentaciju/postav skulptura lokalnih umjetnika te uređenje dječjeg igrališta i sl.

Prioritet 3 Podizanje kvalitete života i očuvanje kulturno - povijesne baštine

Ključno područje djelovanja

SPORT

Mjera 3.4. Unapređenje sporta i sportske infrastrukture

Cilj: Ulaganje u dodatne sportske sadržaje

Sadržaj:

Poticanje i organizacija uređenje šetnica i starih putova. Održavanje i označavanje postojećih te uređenje dodatnih biciklističkih staza. Izgradnja novih šetnica/biciklističko-rolerskih staza gdje god se pokaže opravdanim, a posebice na sljedećim trasama:

- a) Soline-Krmača;
- b) Račišće – Sutivan;
- c) Marina – Tatinja;
- d) Bilin Žal – Ražnjić.

Specifičnosti terena i značajke okoliša omogućuju kreiranje biciklističkih ruta i staza za šetanje koje ujedinjuju sve karakteristike okruženja. Posebnost ruta je što prolaze tradicijskim putovima koje su ranije koristili stanovnici te pomažu ujedinjenu sa turističkom ponudom. Bitno bi bilo povezati šetnicom, a po mogućnosti i biciklističkom stazom Lumbardu sa Žrnovom zbog razvijenog turizma zasnovanog na rekreaciji i šetnjama u Žrnovu. U opsegu ovog projekta je i šetnica uz more od Račišća do Solina i na drugu stranu prema Koludrtu do Prvog žala. Potpora uređenju postojećih sportskih sadržaja i evaluacija mogućnosti uređenje novih sportskih terena (npr. Bočalište, tenisko igralište). Jedna od mogućnosti je organizacija izvan sezone triatlona i škrapinga. Područje na južnoj strani otoka-Defora je vrlo pogodno za uređenje škraping trase. Definiranje razvoja sporta sukladno mogućnostima Općine. Potrebno je isto tako pristupiti gradnji nove sportske dvorane gdje bi se mogla održavati natjecanja iz rukometa i drugih sportova. Nova sportska dvorana bi afirmirala Lumbardu i na karti sportskog turizma te bi se tu mogle održavati pripreme igrača profesionalnih rukometnih, košarkaških i drugih sportskih klubova.

Aktivnost:

- Uređenje postojeće sportsko rekreativne infrastrukture
- Gradnja i uređenje novih sportskih rekreativnih sadržaja (šetnice, staze, igrališta)
- Gradnja višenamjenske sportske dvorane
- Izrada plan sportskog razvoja

Prioritet 3 Podizanje kvalitete života i očuvanje kulturno - povijesne baštine

Ključno područje djelovanja

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Mjera 3.5. Izgradnja i rekonstrukcija komunalne infrastrukture

Cilj: Gradnjom i održavanjem odgovarajuće komunalne infrastrukture postići što bolju kvalitetu komunalnih usluga kako bi se poboljšala kvaliteta života na području općine Lumbarda.

Sadržaj:

Izgradnja i održavanje odgovarajuće komunalne infrastrukture kao i pružanje kvalitetnih komunalnih usluga jedna je od osnovnih zadaća jedinice lokalne samouprave. Na području općine Lumbarda nekoliko je kapitalnih projekata komunalne infrastrukture koje je potrebno realizirati kako bi se postigao cilj ove mjere.

Potrebno je dovršiti sanaciju i zatvoriti deponiju komunalnog otpada Kokojevica. Nadalje potrebno je urediti reciklažno dvorište. S obzirom da je trenutno na kanalizacijsku mrežu spojen tek manji broj korisnika na području općine Lumbarda i to uglavnom hotelska poduzeća, rekonstrukcija i gradnja nove kanalizacije s prečistačem na Ražnjiću predstavlja prioritet. Odgovarajuće rješenje odvodnje otpadnih voda osnovni je preduvjet neometanog odvijanja gospodarskih aktivnosti posebice turizma.

Završetak projekta odvodnje i navodnjavanja na lokalitetu Donje Blato s gradnjom i uređenjem odgovarajuće prometne mreže (šetnica, biciklističkih staza) osim poboljšanja komunalne infrastrukture imalo bi dodatan pozitivan utjecaj i na razvoj poljoprivrede (sukladno prioritetu 1).

Vodoopskrba je zadovoljavajuća ali treba razmotriti podržava li sadašnji kapacitet gospodarski razvoj u slučaju otvaranja manjih pogona za preradu poljoprivrednih proizvoda ili proizvodnje pelata/briketa i li gnojiva od bio otpada.

Kako bi se osiguralo neometano odvijanje prometa na području općine Lumbarda potrebno je dovršiti gradnju planirane prometne infrastrukture. Ovo se prvenstveno odnosi na završetak izgradnje zaobilaznice Lumarde te asfaltiranje nerazvrstanih cesta na općinskom području. Isto tako, kako bi se riješio problem parkiranja u središtu mjesta potrebno je urediti parkiralište na lokaciji Velike Glavice. Kod realizacije zahvata prometne infrastrukture preporučljivo je koristiti vanjske izvore financiranja poput potpora namijenjenih otocima u RH i sličnih potpornih programa.

Nadalje, potrebno je urediti i mjesno groblje Sutivan (sv. Ivan). U tu svrhu nužno je riješiti imovinsko-pravne odnose na postojećem obuhvatu groblja te otkupiti potrebno zemljište za proširenje. Kod uređenja i sanacije groblja uredit će se staze, posebice staza od mrtvačnice do groblja te će se urediti stara mrtvačnica za pohranu urni. Potrebno je i urediti plato za postavljanje centralnog križa na spomen poginulima za slobodu.

Zbog učinkovitije obrane i zaštite od požara potrebno je osigurati odgovarajući prostor za dobrovoljno vatrogasno društvo.

Aktivnost:

- Sanacija i zatvaranje deponija komunalnog otpada Kokojevica
- Gradnja reciklažnog dvorišta
- Gradnja nove i rekonstrukcija postojeće kanalizacije i gradnja prečistača Ražnjić
- Gradnja obilaznice Lumbarde
- Asfaltiranje nerazvrstanih cesta
- Gradnja parkirališta na lokalitetu Velika Glavica
- Uređenje i sanacija groblja sv. Ivan
- Gradnja zgrade za dobrovoljno vatrogasno društvo
- Gradnja odvodnog kanala Donje Blato – Soline i odgovarajuće prometne mreže
- Analiza potreba za vodom u daljnjem razvoju Općine

*Prioritet 3 Podizanje kvalitete života i
očuvanje kulturno - povijesne baštine*

Ključno područje djelovanja

DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

Mjera 3.6. Gradnja i rekonstrukcija društvene infrastrukture

Cilj: Gradnjom i održavanjem odgovarajuće društvene infrastrukture poboljšati kvalitetu života na području općine Lumbarda.

Sadržaj:

S obzirom da na području općine Lumbarda ne postoji organizirana predškolska skrb potrebno je pristupiti gradnji dječjeg vrtića što bi značajno doprinijelo poboljšanju kvalitete života te bi imalo neposredan pozitivan utjecaj na demografsku politiku. Postojeći Društveni dom u kojem je smještena i uprava općine Lumbarda zahtjeva rekonstrukciju i sanaciju. Kroz rekonstrukciju i sanaciju predviđela bi se multimedijalna dvorana kao i drugi društveni sadržaji.

Aktivnost:

- Gradnja dječjeg vrtića
- Rekonstrukcija i sanacija Doma kulture Lumbarda